

Yhteenveto kaupunkistrategian tavoitteista ja mittareista / GK

VD/2705/00.02.03.00/2025

GK/IA

Kaupunkistrategiassa asetettuja kukoistavien kaupunkikeskusten tavoitteita ja mittareita on käsitelty seurantaryhmän kokouksissa. Tämän kokouksen ajankohtaisia, pääosin aiemmin esittelemättömiä seurantatietoja ovat asukasbarometrin tulokset, asuinalueeseensa kuuluvuutta tuntevien määrä, aktiivisuuden seuranta kaupunkikeskustoissa, kaupunkikulttuurin palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen sekä viheralueiden saavutettavuuden kehitys. Muut tavoitteet käydään tässä kokouksessa läpi kursorisesti.

Kukoistaville kaupunkikeskustoille nimettyjen tavoitteiden saavuttamista on mitattu vuosittain osana Targetor-seurantaa. Kooste mittareiden tuloksista laaditaan kaupunkistrategian loppuarvioinnin yhteydessä.

a) Ajankohtaista kaupunkistrategian tavoitteista ja mittareista

Kaupunkistrategiassa 2022–2025 ”Innovaatioiden Vantaa” on määritelty kukoistavien kaupunkikeskusten tavoitteet ja mittarit. Tavoitteita on viisi:

- 23. Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa
- 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina
- 25. Luonto on lähellä kaupunkia
- 26. Helpon liikkumisen kaupunki
- 27. Hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille.

Tavoitteiden toteutuminen on tarkoitus raportoida vuoden 2025 lopussa, kun on mahdollista mitata tavoitetason v. 2025 tuloksia. Tavoitteiden toteutuminen tämänhetkinen tilanne on seuraava:

Tavoitteen 23 ”Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa” seurannasta vastaa kaupunkikulttuurin toimiala. Esimerkiksi kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkkosuunnitelma on hyväksytty osana Vantaan kaupunkitasoista palveluverkkosuunnitelmaa (kh 10.10.2022 § 12). Tämän mittarin osalta tavoitetaso on toteutunut, koska kauppakeskus Kiviksessä on avattu kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikki ja koska Aviapoliksessa on ilmailumuseon suunnittelu käynnissä. Tavoitetta 23 koskevien mittareiden toteutumista selostetaan kohdissa c)-e).

Tavoitteen 24 asukasbarometri mittarin seurannasta on esitys kohdassa b). Kaupunginhallitus hyväksyi 13.11.2023 § 6 strategian väliarviointiraporttia käsitellessään kaksi muutosta strategiaan. Kaupunginhallitus poisti tavoitteesta 24 lapsibarometrimittarin, koska sen toteuttaminen oli osoittautunut liian hankalaksi. Kaupunginhallitus muutti tavoitteen 24 kunnossapitotiimimittarin tavoitetason vuodelle 2025 siten, että toimintavuoden aikana yksilöidään alueellisten kunnossapitotiimien tavoitteet sekä selvitetään niiden vaihtoehtoiset toteuttamismallit ja näiden toteuttavuus. Kunnossapitotiimien perustamista on käsitelty seurantaryhmän kokouksessa 9.10.2024.

Tavoitteen 25 viheralueen saavutettavuusmittarin toteutumisesta on laadittu SAAVU-laskuri. Tavoitetaso ”92 % asukkaista asuu alle 300 metriä viheralueesta” saavuttamisesta selostetaan kohdassa f).

Tavoitteen 26 ”helpon liikkumisen kaupunki” palveluiden kävelysaavutettavuuden uutta mittaria on selostettu seurantaryhmän kokouksessa 9.10.2024.

Tavoitteeseen 27 ”hyvät toiminnalliset kehittymisedellytykset palveluille ja yrityksille” kuuluva Kehittämissuunnitelma on laadittu ja esitelty seurantaryhmälle. Kehittämissuunnitelma löytyy mm. kaupungin kotisivuilta.

Pysäköintiyhtiön perustamiseen liittyvä selvitystyö on tehty ja selostettu kaupunginhallitukselle. Toiminnan käynnistäminen on vireillä. Kivistössä kyseeseen tulevat lähinnä aluepysäköintiyhtiöt, mutta uusien pysäköintilaitosten rakentaminen ei ole vireillä asuntorakentamisen pysähtymisen vuoksi. Topaasiparkissa, Opaaliparkissa ja Akaattiparkissa on vielä paljon vapaita paikkoja, koska pysäköintilaitosta palvelevia kaikkia asuntotontteja ei ole rakennettu. Kaupungin omistukseen VanPark Oy:n toteuttavaksi voi tulla kysymykseen lähinnä liityntäpysäköintilaitoksen toteuttaminen.

Tavoitteeseen 27 kuuluvia EKK:n kaupunkikeskusmittarin tuloksia selostettiin seurantaryhmien yhteisessä seminaarissa 4.3.2025. EKK-mittarin tavoite 3,5 ylittyi vuonna 2024. Vantaan EKK-mittari oli 3,895. Kivistön tulos on noussut voimakkaasti Kiviksen avaamisen jälkeen. Vuonna 2019 Kivistön EKK-luku oli 0,037. Vuonna 2024 se oli 0,154. Rakenteilla olevan Citymarketin liikekeskus tullee muuttamaan lukuja voimakkaasti ylöspäin. Tärkeintä ei ole absoluuttinen lukuarvo, vaan sen suunta.

b) Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportti

Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksella selvitettiin vantaalaisten tyytyväisyyttä asumiseen, asuinalueisiin, palvelujen saavutettavuuteen ja liikkumiseen. Asukastyytyväisyyden seuranta asukasbarometrillä on Vantaan kaupunkistrategian 2022–2025 yksi mittareista. Tavoitteena on, että tyytyväisyys on noussut edellisestä, vuonna 2020 toteutetusta asukasbarometristä.

Asukasbarometri 2024 -kysely lähetettiin satunnaisotannalla 2 200 vantaalaiselle. Kyselyyn oli mahdollista vastata internetlomakkeella 18.11.-16.12.2024 välisenä aikana suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Yli 60-vuotiailla oli mahdollisuus vastata kyselyyn paperilomakkeella. Vastauksia saatiin yhteensä 635 ja vastausprosentiksi muodostui 29. Vastaajille, jotka jättivät kyselyn yhteydessä yhteystietonsa, postitettiin vastauspalkinnoksi elokuvalippu.

Asukasbarometri 2024 tulosten perusteella vantaalaisten asukkaiden tyytyväisyys niin asuntoon, asuinalueeseen kuin elämänlaatuunkin on säilynyt keskimäärin hyvänä. Asuinalueeseensa tyytyväisten osuus (78 %) on kuitenkin laskenut hieman edellisestä asukasbarometristä (81 %), joten kaupunkistrategian tavoite ei toteutunut. Tyytyväisyydessä on pientä vaihtelua suuralueittain sekä vastaajan kielen sekä talotyyppin mukaan. Erot tyytyväisyydessä eri väestöryhmien ja alueiden välillä ovat edelleen kuitenkin melko pieniä. Tulos on kaupungin kannalta hyvä, sillä tyytymättömyys ei ole vahvasti kasaantunut tietyille alueille tai väestöryhmille.

Vantaalaisilla asuinalueilla viihtyvyyttä luovat erityisesti sijainti ja liikenneyhteydet, rauhallisuus ja turvallisuus sekä luonnonympäristö. Epäviihtyvyyttä aiheuttavat sosiaaliset häiriöt ja turvattomuus, pysäköintipaikkojen puute sekä liikenteen aiheuttama melu ja turvattomuus. Viihtyvyystekijät ovat

pysyneet pitkälti samoina vuoden 2020 asukasbarometritutkimuksesta. Sen sijaan epäviihtyvyystekijöistä etenkin sosiaaliset häiriöt ja turvattomuus ovat yleistyneet edellisen asukasbarometrin tuloksiin verrattuna. Vantaa kotikaupunkina merkitsee silti monelle turvaa, rauhallista ja luonnonläheistä asuinympäristöä sekä mainettaan parempaa paikkaa.

Asukasbarometrin vastauksista kaupunki saa tärkeää tietoa Vantaan tulevaan kehittämiseen. Asukkaiden näkemyksiä hyödynnetään Vantaan palvelujen, toiminnan ja kaupunkiympäristön suunnittelussa.

c)-e) Asukkaille iloa tuottavat kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut kaupunkikeskuksissa

Valtuustokauden tavoite 23 Asukkaille iloa tuottavia kulttuurin ja vapaa-ajan palveluita kaupunkikeskuksissa on määritelty kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan raportointivastuulle. Tavoitetta mitataan omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuuden, keskustojen aktiivisuusseurannan sekä palveluverkkosuunnitelman toteuttamisen kautta.

c) Kuuluvuuden tunne

Asukkaiden kuuluvuuden tunnetta omaan asuinalueeseensa mitataan vuosittain tehtävällä osallisuuskyselyllä. Tuloksia tulkitessa tulee huomioida, että suuralueisiin jakaessa varsinkin vuosien 2020–2022 kyselyiden vastaajamäärät ovat melko pieniä ja isot heilahtelut tuloksissa siksi mahdollisia.

Kivistön suuralueella omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuus on kasvanut vuoden 2020 38,5 % lähtötasosta ja on vuonna 2024 43,8 %. Kasvua kuuluvuuden tunteessa on siis noin 5 %. Toisaalta vuonna 2023 kuuluvuutta Kivistön suuralueeseen koki 55,3 %, mistä viime vuoteen laskua on yli 10 %.

Aviapoliksen suuralueella omaan asuinalueeseensa kuuluvuutta kokevien osuus on kasvanut vuoden 2020 35,3 % lähtötasosta ja on vuonna 2024 51,9 %. Kasvua kuuluvuuden tunteessa on siis yli 15 %.

d) Aktiivisuuden seuranta keskustoissa

Kaupunkikeskusten aktiivisuuden seurantaa on tehty Elävät kaupunkikeskustat -heatmap aineiston kautta, mobiilidatan avulla ja keräämällä vapaa-ajan palveluiden kävijämäärätietoja. Mobiilidata-aineiston mukaan vuosina 2020–23 aktiviteettien määrä Kivistön keskustassa on laskenut noin 500 aktiviteetilla ja Aviapoliksen keskustassa noin 9000 aktiviteetilla.

Heatmap-aineistosta näkyy Kivistön osalta selkeästi kauppakeskus Kiviksen aukeaminen aikavälillä. Aviapoliksessa aktiivisuus kohdistuu suhteellisen samoihin paikkoihin ja keskittyy Jumbon alueelle. 2024 karttaan on kuitenkin ilmaantunut uusia aktiivisuuden paikkoja. Kivistön kirjaston kävijä- ja lainausmäärät ovat kasvaneet räjähdysmäisesti kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin avautumisen myötä. Pointin kirjaston kävijämäärä on vähän laskenut vuodesta 2020, kuten myös lainausten määrä. Kivistön nuorisotilan avointen nuorteniltojen kävijämäärä on noussut räjähdysmäisesti kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin avautumisen myötä. Pakkalan nuorisotilalla avointen nuorteniltojen kävijämäärä on noussut vuodesta 2020, mutta vaihdellut vuosittain.

e) Palveluverkkosuunnitelman toteuttaminen

Kivistössä on toteutettu palveluverkkosuunnitelmaa systemaattisesti. Kauppakeskus Kivikseen toteutettiin toimialan palveluista kirjaston, nuorisotilan ja kulttuurin palveluita kokoava kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikki.

Aviapoliksessa on toteutettu palveluverkkosuunnitelmaa systemaattisesti. Muuran yhtenäiskouluun on suunniteltu toiminnan mahdollisuudet taiteen perusopetukselle ja liikuntahalli koulun yhteyteen. Nuoriso- ja asukastilojen osalta on laadittu tarveselvitys sijoittumisesta. Pointin kansainvälisen koulun yhteydessä toimiva lähikirjasto on suunniteltu siirtyväksi kauppakeskus Jumboon aluekirjastoksi.

f) Viheralueiden saavutettavuuden kehitys

Viheralueiden mitoituksen ja saavutettavuuden ohje (SAAVU) on laadittu kaupunkistrategian asettaman tavoitteen mukaisesti vuonna 2023. SAAVU-mittari on yleiskaavoituksen laatima ohje ensi sijassa asemakaavoitukselle.

SAAVU-ohjeella mitataan sitä, miten ihmiset pääsevät virkistäytymään julkisiin vehreisiin ympäristöihin. Viheralueiden mitoitusta ja saavutettavuutta lasketaan kahdella eri laskurilla, joista toinen koskee keskustoja eli yleiskaavan C- ja AC-alueita ja toinen muita asuinalueita.

Keskusta-alueilla vaaditaan tiheästi pienialaista kaupunkivihreää, mutta kaavoitetut julkiset virkistysalueet voivat olla hieman pienempiä ja kauempana kuin asuinalueilla. Pienessä kaupunkivihreässä otetaan huomioon julkista ulkotilaa vehreyttävät tontin ja katualueen osat.

Laajojen viheraluekokonaisuuksien (yli 10 tai 18 hehtaaria) osia ovat virkistysalueiden lisäksi myös maatalousalueet, luonnonsuojelualueet, hautausmaat ja suojaviheralueet.

SAAVU-laskentaa tehdään alue kerrallaan silloin, kun viheralueita ollaan muuttamassa kaavoilla. Näin varmistetaan viheralueiden riittävyys virkistykseen näkökulmasta. Pihojen riittävä vehreys taas varmistetaan määrittelemällä vihertehokkuuden minimitaso.

Kivistö-Aviapoliksen kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmä 23.4.2025 § 4

Kivistön projektijohtajan esitys:

Merkitään selostus ja käyty keskustelu tiedoksi

- a) kaupunkistrategian tavoitteista ja mittareista,
- b) Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportista,
- c) kuuluvuuden tunteesta,
- d) aktiivisuuden seurannasta keskustoissa,
- e) palveluverkkosuunnitelman toteuttamisesta sekä
- f) viheralueiden saavutettavuuden kehityksestä.

Käsittely:

a) Kuultiin projektijohtaja Gilbert Koskelan selostus.

b) Kuultiin maankäyttöinsinööri Hilma ruohon selostus.

Keskustelua:

- Tällaisissa yhteenvedoissa terminologian tulisi olla oikein, kyselyyn englannin kielellä vastanneita tulisi nimittää englannin kielellä vastanneiksi eikä englanninkielisiksi.
- On huomiota herättävää, miten paljon enemmän englannin kielellä vastanneet kokevat tyytymättömyyttä. Olisi hyvä selvittää, mistä tämä johtuu; onko syynä palvelujen puute vieraalla kielellä tai vaikeus saada informaatiota. Tämä on tärkeää, koska vieraskielisten osuus Vantaalla lisääntyy koko ajan.
- On tärkeää, että rakennetaan erikokoisia ja erilaisia asuntoja. Jos rakennetaan asuinalueita, joilla on pelkästään pieniä asuntoja, alueeseen ei kiinnitytä samalla tavalla, koska seuraavassa elämänvaiheessa on muutettava toiselle alueelle.
- Kivistössä kävelykadulla pyörii paljon epämääräistä porukkaa, asialle pitää tehdä jotakin.

c)-e) Kuultiin projektijohtaja Gilbert Koskelan selostus.

Keskustelua:

- Palveluverkkosuunnitelmasta ei löydy sellaista ideaa, että Pointin kirjasto siirretään Jumboon. Yhteisötila Pointista lähtevä kirjasto on ollut Kartanonkosken ainoa kokoontumispaikka, mitään asukastiloja esimerkiksi ei alueella ole. Lähikirjaston muuttamisessa kauppakeskuskirjastoksi on ärsyttänyt erityisesti se, että kaupunki on viestinyt asiasta, niin kuin se olisi jo päätetty, vaikkei asia ole ollut vielä päätöksenteossa. Erityisen kamalalta tuntuu lasten kannalta se, että he ovat voineet mennä kävellessä turvalliseen lähikirjastoon, mutta tulevaisuudessa heidän pitäisi lähteä isoon kauppakeskukseen.
- Pointin kirjaston muutossa on otettava huomioon sekin näkökulma, että on kuitenkin hyvä tuoda kirjasto sinne, missä on eniten ihmisiä. Se on viisasta, ja näin pitäisi toimia myös terveysasemien ja vastaavien palveluiden osalta. Näin ovat Helsinki ja Espoo toimineet, että julkiset palvelut sijoitetaan sinne, mihin liikenne kulkee. Muutaman vuoden jälkeen todetaan, että muutos oli hyvä asia.

Seurantaryhmä muotoili ja pyysi merkitsemään pöytäkirjaan seuraavan lausuman:

Seurantaryhmä esittää huolensa Kartanonkosken asukkaiden kirjaston saavutettavuudesta erityisesti lasten ja liikuntarajoitteisten osalta.

Päätös:

Merkittiin selostus ja käyty keskustelu tiedoksi

- a) kaupunkistrategian tavoitteista ja mittareista,
- b) Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportista,
- c) kuuluvuuden tunteesta,
- d) aktiivisuuden seurannasta keskusteluissa sekä
- e) palveluverkkosuunnitelman toteuttamisesta.

Lisäksi seurantaryhmä merkitsi seuraavan lausuman:

Seurantaryhmä esittää huolensa Kartanonkosken asukkaiden kirjaston saavutettavuudesta erityisesti lasten ja liikuntarajoitteisten osalta.

Merkittiin kirjaus tiedoksi
f) viheralueiden saavutettavuuden kehityksestä.

Täytäntöönpano: Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Kaupunkistrategian tavoitteet ja mittarit:

projektijohtaja Gilbert Koskela, puh. 050 312 1915
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan asukasbarometri 2024 -kyselytutkimuksen raportti:

asumisen erityisasiantuntija Elina Taipale, puh. 040 627 6765
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Asukkaille iloa tuottavat kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut kaupunkikeskuksissa:

Lauri Majuri, puh. 040 482 5480
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Viheralueiden saavutettavuuden kehitys:

Juha Nurmi, puh. 040 336 0159
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)